

अध्याय 6 : समुद्रतटः

प्रश्न 1:

उच्चारणं कुरुत-

तरङ्गैः	मत्स्यजीविनः	विदेशिपर्यटकेभ्यः
सङ्गमः	तिसृषु	वैदेशिकव्यापाराय
प्रायद्वीपः	बङ्गोपसागरः	चन्द्रोदयः

उत्तर 1:

स्वयं करें-

प्रश्न 2:

अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत-

- (क) जनाः काभिः जलविहारं कुर्वन्ति?
- (ख) भारतस्य दीर्घतमः समुद्रतटः कः?
- (ग) जनाः कुत्र स्वैरं विहरन्ति?
- (घ) बालकाः बालुकाभिः किं रचयन्ति?
- (ङ) कोच्चितटः केभ्यः ज्ञायते?

उत्तर 2:

- (क) जनाः नौकाभिः जलविहारं कुर्वन्ति।
- (ख) चेन्नईनगरस्य मेरीनातटः देशस्य दीर्घतमः समुद्रतटः।
- (ग) मुम्बईनगरस्य जुहूतटे जनाः स्वैरं विहरन्ति।
- (घ) बालकाः बालुकाभिः बालुकागृहं रचयन्ति।
- (ङ) कोच्चितटः नारिकेलेभ्यः/नारिकेलफलेभ्यः ज्ञायते।

प्रश्न 3:

मञ्जूषातः पदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

बङ्गोपसागरः प्रायद्वीपः पर्यटनाय क्रीडा सङ्गमः

- (क) कन्याकुमारीतटे त्रयाणां सागराणां भवति।
(ख) भारतदेशः इति कथ्यते।
(ग) जनाः समुद्रतटं आगच्छन्ति।
(घ) बालेभ्यः रोचते।
(ङ) भारतस्य पूर्वदिशायां अस्ति।

उत्तर 3:

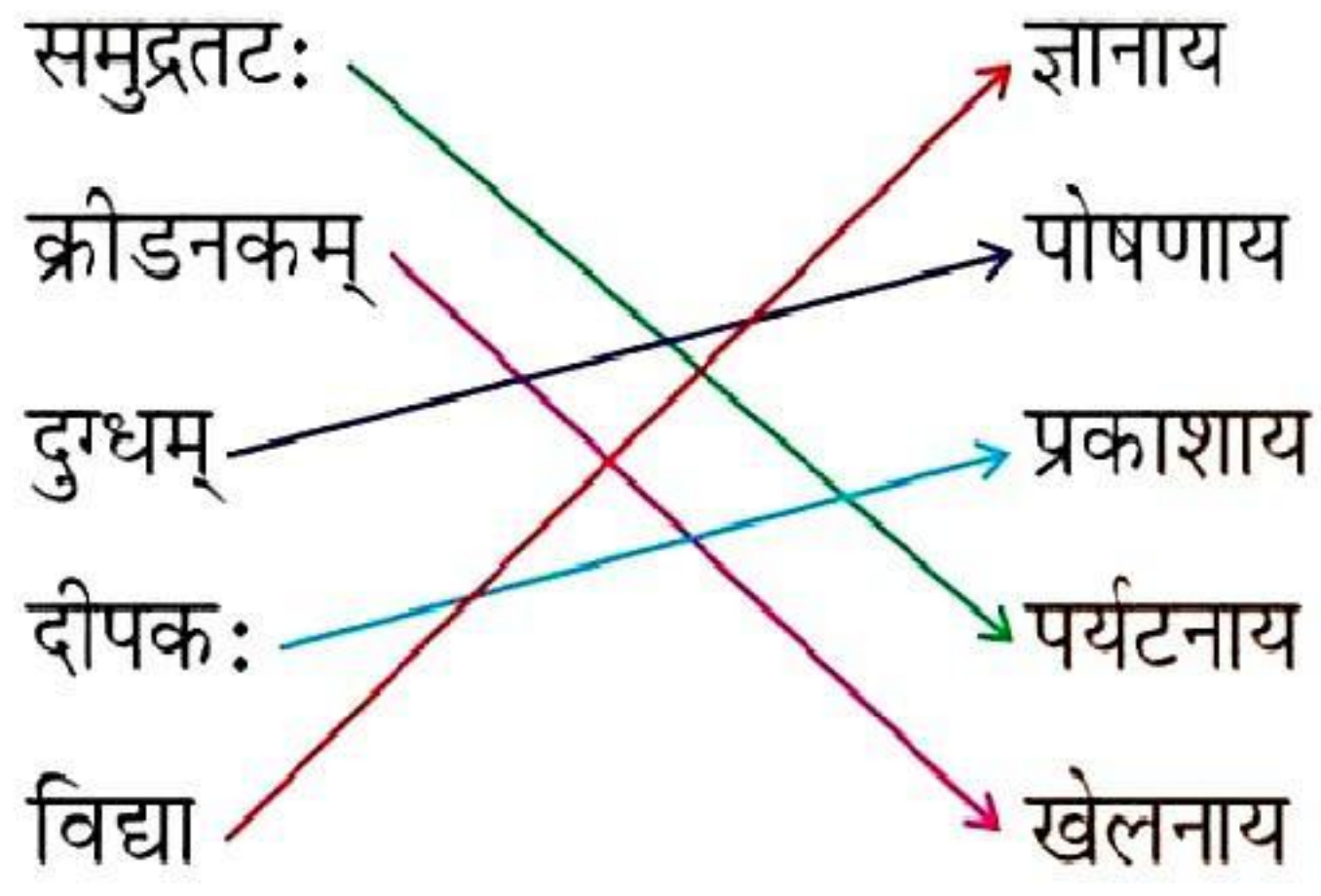
- (क) कन्याकुमारीतटे त्रयाणां सागराणांसङ्गमः..... भवति।
(ख) भारतदेशः "प्रायद्वीपः" इति कथ्यते।
(ग) जनाः समुद्रतटं "पर्यटनाय" आगच्छन्ति।
(घ) बालेभ्यः "क्रीडा" रोचते।
(ङ) भारतस्य पूर्वदिशायां बङ्गोपसागरः अस्ति।

प्रश्न 4:

यथायोग्यं योजयत-

समुद्रतटः	ज्ञानाय
क्रीडनकम्	पोषणाय
दुग्धम्	प्रकाशाय
दीपकः	पर्यटनाय
विद्या	खेलनाय

उत्तर 4:

प्रश्न 5:

तृतीयाविभक्तिप्रयोगेण रिक्तस्थानानि पूरयत-

यथा- व्योमः मित्रेण सह गच्छति। (मित्र)

(क) बालकाः सह पठन्ति। (बालिका)

(ख) तडागः विभाति। (कमल)

(ग) अहमपि खेलामि। (कन्दुक)

(घ) अश्वाः सह धावन्ति। (अश्व)

(ङ) मृगाः सह चरन्ति। (मृग)

उत्तर 5:

(क) बालकाः **बालकाभिः** सह पठन्ति। (बालिका)

(ख) तडागः **कमलैः** विभाति। (कमल)

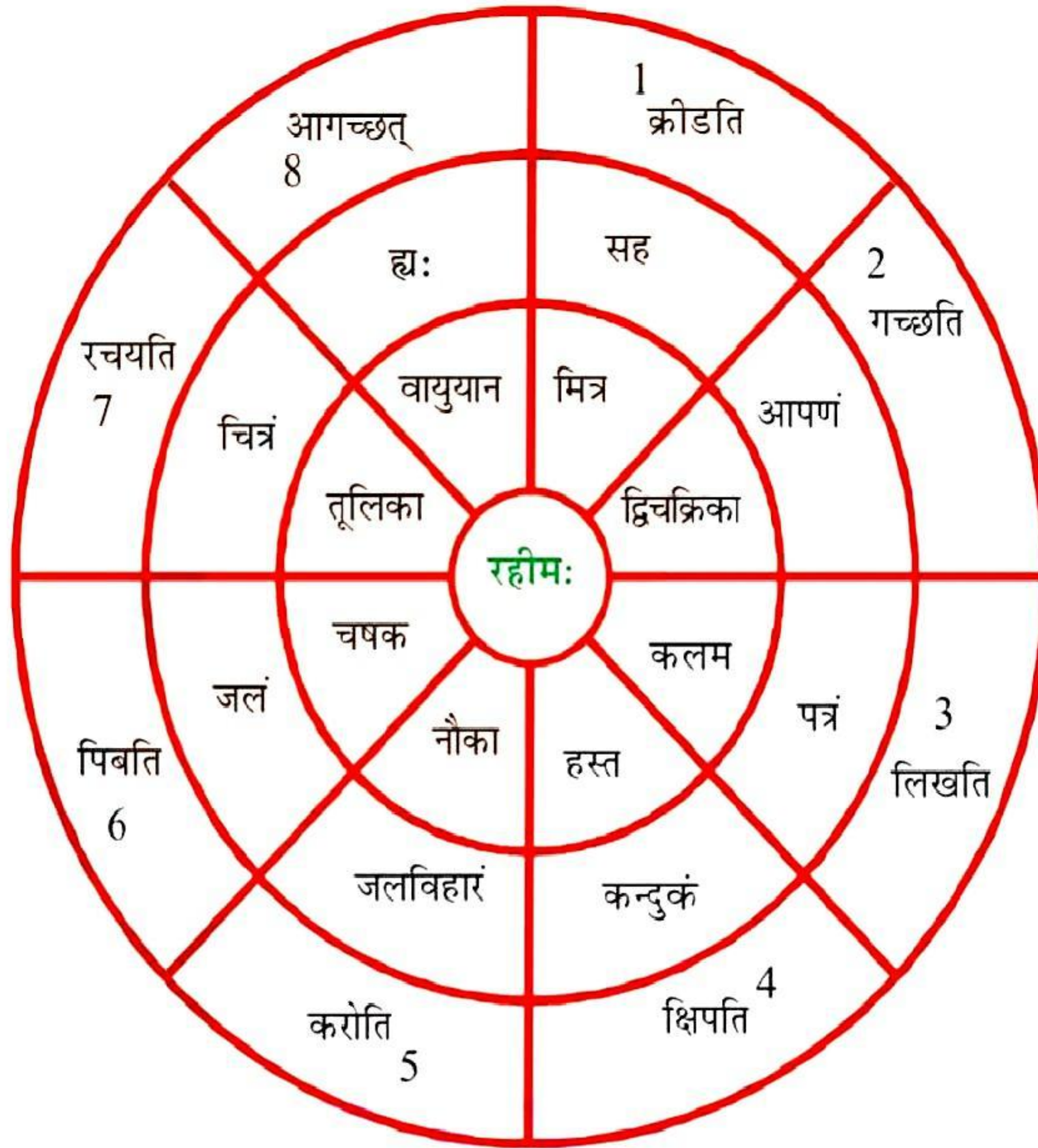
(ग) अहमपि **कन्दुकैः** खेलामि। (कन्दुक)

(घ) अश्वाः **अश्वैः** सह धावन्ति। (अश्व)

(ङ) मृगाः **मृगैः** सह चरन्ति। (मृग)

प्रश्न 6:

अधोलिखितं वृत्तचित्रं पश्यत। उदाहरणानुसारेण कोष्ठकगतैः शब्दैः उचितवाक्यानि रचत-

यथा-

1. रहीमः मित्रेण सह क्रीडति।
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

उत्तर 6:

2. रहीमः द्विचक्रिकया आपणं गच्छति।
3. रहीमः कलमेन पत्रं लिखति।
4. रहीमः हस्तेन कन्दुकं क्षिपति।
5. रहीमः नौकया जलविहारं करोति।
6. रहीमः चषकेन जलं पिबति।
7. रहीमः तूलिकया चित्रं रचयति।
8. रहीमः वायुयानेन ह्यः आगच्छत्।

प्रश्न 7:

कोष्ठकात् उचितपदप्रयोगेण रिक्तस्थानानि पूरयत-

- (क) धनिकः धनं ददाति। (निर्धनम्/निर्धनाय)
- (ख) बालः विद्यालयं गच्छति। (पठनाय/पठनेन)
- (ग) सज्जनाः जीवन्ति। (परोपकारम्/परोपकाराय)
- (घ) प्रधानाचार्यः पारितोषिकं यच्छति। (छात्राणाम्/छात्रेभ्यः)
- (ङ) नमः। (शिक्षकाय/शिक्षकम्)

उत्तर 7:

- (क) धनिकः **निर्धनाय** धनं ददाति। (निर्धनम्/निर्धनाय)
- (ख) बालः **पठनाय** विद्यालयं गच्छति। (पठनाय/पठनेन)
- (ग) सज्जनाः **परोपकाराय** जीवन्ति। (परोपकारम्/परोपकाराय)
- (घ) प्रधानाचार्यः **छात्रेभ्यः** पारितोषिकं यच्छति। (छात्राणाम्/छात्रेभ्यः)
- (ङ) **शिक्षकाय** नमः। (शिक्षकाय/शिक्षकम्)